

GOUVERNEMENT
DE LA POLYNÉSIE FRANÇAISE

'ĀPO'ORA'A FA'ATEREHAU PARAU FA'ATA'ARA'A

Mōnirē 4 tītema 2023

Le Conseil des ministres s'est réuni ce mercredi. Parmi les dossiers examinés, il a adopté les dossiers suivants (lien du sommaire interactif) :

MSF -	2
• Nōera 'a te feiâ nohoraa 'ore	2
• Noera 'o te mau autâhō'êraa	2
MPR -	3
• Moni tauturu nâ te fare haapiiraa Saint Athanase	3
• Tanuraa râau tumu 'o te fenua : hōro'a tâmoni 'ore 'e 50 ohi râau tanu nâ te Taatiraa Poihere Te Natura	3
MEE -	3
• Moni tauturu nâ te mau fare haapiiraa	3
MSP -	5
• Faaâpîraa 'i te moihaa tuiroo 'a te pû ratio 'a te fare ma'i 'a Porinetia farani	5
MJP -	5
• Moni tauturu na te Taatiraa Polynesia Taekwondo	5

- MSF -

Nôera 'a te feiâ nohoraa 'ore

'I te taime faaineineraa 'i te mau 'ôro'a hôpe'a matahiti, 'ua faaâu te Manatu 'o Porinetia farani 'e te taumihau 'o te Autahi 'o te nohoraa, hâpa'o 'i te Faanahonahoraa, 'o te 'ûtuâfare, 'o te mau Vahine 'e te feiâ huma, 'e titau manihini 'i te feiâ nohoraa 'ore 'i te aora'i 'o te Manatu 'i te mahana maha 21 'o titema nei, 'i te hora 4 'i te ahiahi tae atu 'i te hora 9 'i te pô. Te tarena 'o tâuâ 'âru'i nei, faataahia te tahi mau faaanaanataeraa nâ teie mau 'utuâfare nohoraa 'ore, 'e te hô'ê tâmâaraa 'âmui 'e te mau ti'a mâ'itihia 'o te 'Apooraa rahi 'a Porinetia farani nâ reira te mau mero 'o te faatereraa.

'I teie matahiti, 'e 400 taata 'o tei tai'o 'âmuihia 'e te Faatereraa 'o te autahi, tō te Utuâfare 'e te 'Aifaitoraa (DSFE), 'e te mau taatiraa Emauta 'e Te Torea, 250 'o râtou 'e ora overe noa nei nâ te mau aroa.

'O Noera 'e 'ôro'a nô te 'ôpere aumâite 'e nô te aroha, faahanahana 'i tei roto 'i te hepohepo rave'a ato'a ia hi'o totiarehia 'e te faaho'iraa 'i roto 'i te peu mâtauhia nô te mau 'ôro'a, nâ teie rave'a 'e faatupu 'i te hanahana 'o te taata tupu 'e te 'ofati ato'a 'i te oraraa mo'emo'e 'e faaruruhia nei 'e râtou.

Horo'a 'i te faaôraa totiare, te 'oa'oa 'e te tâmarû, mâ te faafâriu te naho'a huiraatira 'i ni'a 'i tō râtou huru oraraa, faaitoito 'i te autahi 'o te hô'ê teie rave'a nô te faaferuriraa 'âmui 'i ni'a 'i te 'araraa peu 'ôvere.

Noera 'o te mau autâhō'êraa

'I roto 'i teie pu'etau hope'a matahiti pu'etau nô te mau 'oro'a tâpa'o nô te 'oa'oa, te haapâpû nei te Faatereraa 'o te Autahi, 'o te 'Ûtuâfare 'o te 'Aifaitoraa (DSFE), 'i raro a'e 'i te arata'iraa 'a te taumihau 'o te mau Autahiraa 'e te Nohoraa, hâpa'o 'i te Faanahonahoraa, 'o te 'Ûtuâfare, nô te mau Vahine 'e te feiâ huma, 'i tâ na 'euheraa parau 'e faatupu 'o ia 'i te mau 'ôro'a 'ôpereraa nâ te mau tamarii 'e faanaho 'o ia te 7raa 'o te Noera 'o te autahi.

'I teie matahiti, 'e tupu 'i te mahana pae 22 'o titema, 'i te hora 9 tae atu 'i te hora 5 'i te ahiahi, 'i te 'aua 'o Paofai. Tarenahia 'i reira :

- Te vâhi hopuhopuraa 'e te mau uua haapainu ;
- Hô'ê tuhaa nô te mau pataraa hoho'a nâ te mau tamarii 'e pâpâ noera ;
- Hô'ê vâhi tu'araraa haapiiraa Taputô Tapone 'e Taekwondo hô'ê vâhi haafa'ehauraa nâ mau tamariirii ;
- Hô'ê vâhi 'nô te ta'ere, ha'uneraa, hâmaniraa tapa, pênîraa 'e te tiare, nâ reira te vâhi haapiiiraa vivo 'e te 'ô haari hâmani mono'i ;
- Hô'ê vâhi tunuraa mâa 'ano'i 'e te hotu fenua ;

- Te mau vâhi arairaa 'e tûramaraa.

Titauhia tehuiraatira 'ia 'âmui mai i roto 'i tauâ 'ôro'a nei.

- MPR -

Moni tauturu nâ te fare haapiiraa Saint Athanase

'E aniraa nâ te taumihau 'o te 'ohipa Faaapu 'e te mau Hotu Moana, haapa'o 'i te mâa tâmaa 'e te Mâ'imiraa, 'ua fârii te 'Apooraahau 'e hôro'a 'e **3 883 123** toata, 'ei moni tauturu nô nau piahî 'e 4 'e tere 'i farani nô te hô'ê tau haapaariraa tôro'a. Saint Athanase, 'e fare haapiiraa toro'a faaapu tivira, 'o ia 'e faaineine nei 'i te mau haapiiraa, nô te faafâriu 'i te u'i 'âpî 'o Matuita mâ 'i ni'a 'i te tôro'a tumu, tano nô tô râtou fenua.

Tanuraa râau tumu 'o te fenua : hôro'a tâmoni 'ore 'e 50 ohi râau tanu nâ te Taatiraa Poihere Te Natura

'E aniraa nâ te taumihau 'o te 'ohipa Faaapu, 'e te mau Hotu Moana, hâpa'o 'i te mâa tâmaa 'e te mau Mâ'imiraa, 'ua fârii te 'Apooraahau 'ia hôro'a tâmoni 'ore 'e 50 ohi râau tanu nâ te taatiraa Poihere Te Natura, ia au 'i te arata'iraa 'ohipa tanu râau tumu 'o te fenua nei nô te faarava'i 'i te natura ora 'i ni'a 'i te ê'a hahaereraa 'e vai 'i Tahiti.

'E tahuhia teie mau râau 'i te 'auna natura 'ôtahi roa 'a Porinetia farani 'e vai 'i Te Faaiti 'i te faa 'ô Papenoo.

- MEE -

Moni tauturu nâ te mau fare haapiiraa

'E aniraa nâ te taumihau 'o te Haapiiraa, 'ua fârii te 'Apooraahau 'e hôro'a 'i te moni tauturu nô te tereraa 'ohipa 'e te faatupuraa 'ohipa 'a te mau fare haapiiraa, 'i te faito 'e **42 075 973** toata.

N°	Moni tauturu nâ te mau fare haapiiraa	Tauturu fâriihia
1	Moni tauturu nô te tereraa 'ohipa 'a te fare haapiiraa 'o Faaroa nô te mau toperaa tumu râau	200 000 F
2	Tauturu moni nâ te fare haapiiraa 'o Hitia'a nô te mau toperaa tumu râau	374 000 F
3	Tauturu moni nâ te fare haapiiraa tôro'a 'o Faa nô te mau toperaa tumu râau	1 112 640 F

4	Moni tauturu nâ te haapiiraa tōro'a hotera 'o Tahiti nō te tere 'i farani nō te tata'uraa haapii toro'a faahiahia roa a'e 'o Farani (MAF)	1 200 000 F
5	Moni tauturu nō te tereraa 'ohia a te fare haapiiraa tōro'a 'o Faaa nō te hoo mai 'i te mau tareta haapiiraa 'a te mau piahi	341 042 F
6	Moni tauturu nō te tereraa 'ohia a te fare haapiiraa tōro'a 'o Mahina nō te hoo mai 'i te mau tareta haapiiraa 'a te mau piahi	237 115 F
7	Moni tauturu nō te tereraa 'ohia a te fare haapiiraa Teriitua A Teriierooiterai de Paea nō te hoo mai 'i te mau tareta haapiiraa 'a te mau piahi	109 981 F
8	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te fare haapiiraa tuârua 'o Mata'ura - Tupuai no te fatu mai 'i te moihaa 'o te parau tū'ite mât'ohi nō te tōro'a tî'âauraa 'e faatereraa 'ohipa moana	121 000 F
9	Monii tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te fare haapiiraa tuparua 'o Rairoa nō te hoo mai 'i te moihaa nō te fare tūtu 'o te CETAD 'âmaa tî'âau 'e te faa'ohiparaa 'ohipa moana	1 204 340 F
10	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te tuârua 'o Hao nō te faaho'iraa tamarii 'i 'i Tepoto	369 441 F
11	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te tuârua Tinomana Ebb 'i Teva i Uta nō te faretâmâaraa 'été nohoraa - mât tamarii	2 000 000 F
12	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te tuârua Tinomana Ebb de Teva I Uta nō te utaraa piahai piha 6 'nō te mau taime 'auraa	200 000 F
13	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te tuârua 'o Faaroa nō te haapiiraa vauvau fenua	234 400 F
14	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te tuârua 'o Uturoa - Raiatea nō te tâtâ'iraa tâfare	225 720 F
15	Moni tauturu nō te tereraa 'ohipa a te fare haapiiraa Tinomana Ebb 'i Teva I Uta nō 'hoo mai 'i te mau tareta haapiiraa 'a te mau piahi	154 377 F
16	Moni tauturu nâ te haapiiraa Ihi-tea no Vavau nō tâ na fare tâmâraa 'e te nohoraa 'e te hoo mai 'i te mât	4 000 000 F
17	Moni tauturu nâ te haapiiraa toro'a 'o Mahina nō tâ na fare tâmâraa 'e te nohoraa 'e te hoo mai 'i te mât	6 000 000 F
18	Moni tauturu nâ te haapiiraa Te Tara O Maiao nō tâ na fare tâmâraa 'e te nohoraa 'e te hoo mai 'i te mât	8 000 000 F
19	Moni tauturu nâ te haapiiraa Mataura - Tubuai nō tâ na fare tâmâraa 'e te nohoraa 'e te hoo mai 'i te mât	4 000 000 F
20	Moni tauturu nâ te haapiiraa tuârua 'o Papara nō tâ na fare tâmâraa 'e te nohoraa 'e te hoo mai 'i te mât	4 000 000 F
21	Moni tauturu nâ te haapiiraa tuarua 'o 'Uturoa - Raiatea nō tâ na haapiiraa rorouira	3 891 917 F
22	Moni tauturu nâ te haapiiraa tuarua 'o Taiohae - Nuku Hiva nō tâ na haapiiraa rorouira	4 100 000 F
PUOHU		42 075 973 F

- MSP -

Faaâpîraa 'i te moihaa tuiroo 'a te pû ratio 'a te fare ma'i 'a Porinetia farani

Mai 2011 mai, te fare ma'i 'a Porinetia faa'ohiparaa 'i te 'ohipa ratio ma'i 'o te hô'ê teie rave'a 'aravihi nô te rapaau 'i te mâriri 'aitaata. Nâ teie ratio ma'i 'e nehenehe ai 'e faa'ohipa 'e piti mâtini 'aravihi nô teie huru ma'i.

12 matahiti faa'ohiparaa 'e te 'atu'aturaahia mai, 'ua tae 'i te taime 'e mono 'ia na 'e 'ia rave mai 'i te mau rave'a 'âpî nô te mau ma'i. faaâuhia tô na tauraa nô te 'ômuaraa 'o 2024 nô te mâtini mâtâmua 'e te piti nô te 'âfaraa matahiti 2025. 'E tupu te mau tâmaumauraa 'i te 19 'o tenuare tae atu 'i te 13 'o mê 2024, te auraa hô'ê noa ia mâtini 'e faa'ohipahia 'i te fare ma'i.

Nô teie haamaita'i noa râ 'i te mau rapaauraa ma'i, faanahoraa taa'ê tei faaineinehia nô te pu'etau tâmaumauraa mâtini 'âpî. **Faaroahia te mau hora 'ohipa 'a te pû ratio, mai te hora 6 'i te po'ipo'i 'e tae roa 'i te hora 8 'i te pô,** 'e faaitihia mai te rahiraa taata 'e hi'opo'ahia, te tumu 'o te 'ôti'a hope'a faauehia nô te faa'ohiparaa mâtini.

Nô teie mau tumu nei, 'e faarevahia te mau ma'i 'e ô 'âpî mai. Te tahi mau ma'i hâpa'ohia 'i te fare ma'i nei, tei te au râ ho'i 'o te vataraa taime mâtini. Tai'ohia 'e 20 taata ma'i 'i te 'ava'e hô'ê te faarevahia 'i roto 'i tauâ pu'etau ra. Te tahi, 'iritihia hô'ê piha faaineineraa nô teie faaâuraa 'ohipa nô te faa'ohie 'i te mau 'âpeeraa taata ma'i 'e faarevahia 'i roto 'i te mau fare ma'i 'i Farani.

- MJP -

Moni tauturu na te Taatiraa Polynesia Taekwondo

'E aniraa nâ te taumihau 'o te Tu'aro, 'o te U'i 'âpî Arai 'i te peu tâivaiva, 'ua fârii te 'Apooraahau 'e hôro'a 'e **300 000** toata nâ tetaatiraa Polynesia Taekwondo, 'e tauturu nô tâ na tereraa 'ohipa, nô te amo 'i tô râtou tere 'i te Heiva Tu'aro 'o Oteania 2023.